

TZ-one

UKRAJINSKO-ČESKÝ ČESKO-UKRAJINSKÝ

KAPESNÍ SLOVNÍK

- 20 000 hesel
- mluvnické minimum
- současná slovní zásoba
- hesla - významy - fráze

...pro každého

UKRAJINSKO-ČESKÝ
ČESKO-UKRAJINSKÝ
KAPESNÍ SLOVNÍK

УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКИЙ
ЧЕСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
КИШЕНЬКОВИЙ СЛОВНИК

TZ-one
2013

**UKRAJINSKO-ČESKÝ
ČESKO-UKRAJINSKÝ
KAPESNÍ SLOVNÍK**

**УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКИЙ
ЧЕСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
КИШЕНЬКОВИЙ СЛОВНИК**

TZ-one
2013

Informace pro uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v žádné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je určeno jen osobě, která ji legálně nabyla, a to v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Jakékoliv neoprávněné užití jako např. kopírování, úpravy, konverze do jiných formátů, prodej, pronájem, půjčování, darování, umístování na servery, sdílení atp. je zakázáno!

první vydání 2013

© Ing. Vladimír Uchýtil

© Mgr. Tomáš Zahradníček - TZ-one (elektronická verze)

ISBN 978-80-87873-07-6

Zkratky

Список використаних скорочень

anatomie	<i>anat.</i>	анатомія
astronomie	<i>astr.</i>	астрономія
biologie	<i>biol.</i>	біологія
botanika	<i>bot.</i>	ботаніка
chemie, chemický	<i>chem.</i>	хімія
zdrobnělina, zkratka	<i>dem.</i>	скорочення
divadlo	<i>div.</i>	театр
ekonomie	<i>ekon.</i>	економія
elektrotechnika	<i>elektr.</i>	електротехніка
ženský rod	<i>f</i>	жіночий рід
filmový	<i>film.</i>	фільм
fyzika	<i>fiz.</i>	фізика
zeměpis, geografie	<i>geogr.</i>	географія
obchod	<i>obch.</i>	торгівля
mužský rod	<i>m</i>	чоловічий рід
lékařství	<i>med.</i>	медицина
hudba	<i>muz.</i>	музика
střední rod	<i>n</i>	середній рід
množné číslo	<i>pl.</i>	множина
básnický	<i>poet.</i>	поетичний
počítače	<i>poč.</i>	комп'ютерна справа
politika	<i>pol.</i>	політика
náboženství	<i>reg.</i>	релігія
sport, sportovní	<i>sport.</i>	спортивний термін
telekomunikace	<i>tel.</i>	телекомунікації
zkratka	<i>zkr.</i>	скорочення

Mluvnické minimum

ПРЄНЛЕД УКРАЈІНСКЄ ГРАМАТІКУ

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОЇ ГРАМАТИКИ

Abeceda, výslovnost a pravopis **Абетка, вимова і орфографія**

Ukrajinská abeceda má v současné době 33 písmen:

А а, Б б, В в, Г г, Ґ ґ, Д д, Е е, Є є, Ж ж, З з, И и, І і, Ї ї, Й й, К к, Л л, М м, Н н, О о, П п, Р р, С с, Т т, У у, Ф ф, Х х, Ц ц, Ч ч, Ш ш, Щ щ, Ъ ъ, Ю ю, Я я

Písmeno **Ь** nevyjadřuje hlásku, pouze měkkou výslovnost předcházející souhlásky: **серденько** [serdeňko], **батько** [bat'ko]; používá se na konci nebo uprostřed slova po souhlásce, nikdy nestojí na začátku slova.

Písmeno **Г, г** – laryngální (hrtanová) souhláska, vyskytuje se častěji a podobá se českému **h**: **гадка** [hadka], **газета** [hazeta].

Písmeno **Ґ, ґ** – zadopatrová závěrová souhláska, vyskytuje se méně často a podobá se českému **g**: **ґол** [gól], **ґвалт** [gvalt].

Písmena **я, ю, є**, pokud stojí na začátku slova či po samohlásce, apostrofu nebo měkkém znaku, se vyslovují s jotací, tj. **[ja], [ju], [je]**: **яма** [jama], **юнак** [junak], **стояла** [stojala], **свою** [svoju], **думає** [dumaje]. V pozici po souhlásce změkčují předcházející souhlásku a vyslovují se tedy jako **[a], [u], [e]** - **щастя** [ščast'a].

Písmeno **ї** vždy znamená jotovanou výslovnost, tj. [ji]; na rozdíl od předcházejících **я, ю, є** označuje dvě hlásky, např. **їда** [jida], **наїзд** [najizd].

Písmeno **Щ, щ** – označuje dvě hlásky **ш** a **ч** – **що** [ščo], **щастя** [ščast'a].

Písmeno **и** se nikdy nepíše na začátku slova, slovo vždy začíná písmenem **і**: індук, іній, ідеал, іспит.

Ukrajiniština má pohyblivý přízvuk, který mění své místo podle tvaru slova, např.: сторона**а**-стор**о**ну, борода**а**-б**о**роди, річка-річ**к**и. Ve slovníkové části přízvuk označujeme **podtržením hlásky ve slabice s přízvukem**. Na rozdíl od ruštiny nepřízvučné **[o]** nikdy nepřechází v **[a]**.

Se změnou přízvuku často souvisí i změna významu slova, např. ви**к**лика-ти-викли**к**а**т**и (předvolat-předvolávat), сі**м**'я (semeno), сі**м**`**я** (rodina). Souhlásky přízvuk mít nemohou, předložky a spojky jsou zpravidla nepřízvučné.

Подстатна́ jména Іменники

Stejně jako v češtině rozeznáváme tři rody – mužský, ženský a střední. Podstatná jména užívaná pouze v množném čísle rod nemají. **Rod ukrajinských podstatných jmen je většinou stejný jako v češtině, proto gramatický rod m, f, n uvádíme pouze v případech, kdy se v obou jazycích od sebe liší.** Pro podstatná jména **mužského rodu** je typické zakončení na **souhlásku**, u názvů osob, zvířat a ptáků se občas vyskytují koncovky **-о, -а, -я** – студент, ліс, герой, батько, дядько, лелека, собака, Ілля; **ženského rodu** zakončení na **-а, -я**, jen zřídka na **souhlásku** – крейда, зоря, зелень, річ, ніч; **středního rodu** zakončení na **-о, -е** nebo **-а, -я** – поле, море, зерно, скло, дівча, курча, щеня, повітря.

Ukrajiniština má pro skloňování 7 pádů, oproti češtině se však liší jejich pořadí: nominativ, genitiv, dativ, akuzativ, instrumentál, lokál, vokativ. Podle gramatického rodu a povahy zakončení jsou podstatná jména sdružena do **4 skupin skloňování** s dělením na typy uvnitř skupin.

- 1. skloňování:** podstatná jména mužského a ženského (případně společného) rodu s koncovkou **-a, -я**,
- 2. skloňování:** podstatná jména mužského rodu bez koncovky nebo s koncovkou **-o**, středního rodu s koncovkou **-o, -е, -я** (kromě podstatných jmen, která nabývají při skloňování příponu),
- 3. skloňování:** podstatná jména ženského rodu bez koncovky a podstatné jméno **мати**,
- 4. skloňování:** podstatná jména středního rodu, která nabývají při skloňování přípony **-ат, -ят, -ен**.

Podstatná jména **1. skloňování** se dělí na jednotlivé typy s ohledem na koncovku 1. pádu č.j.: **tvrdý typ** s koncovkou **-a** (сестра), **měkký typ** s koncovkou **-я** (пісня), **smíšený typ** s koncovkou **-a** po ж, ч, ш, щ (вежа). Skloňují se podle vzorů:

č.j. сестра, сестри, сестрі, сестру, сестрою, на сестрі, сестро

č.mn. сестри, сестер, сестрам, сестер, сестрами, на сестрах, сестри

č.j. пісня, пісні, пісні, пісню, піснею, на пісні, пісне

č.mn. пісні, пісень, пісням, пісні, піснями, на піснях, пісні

č.j. мрія, мрії, мрії, мрію, мрією, на мрії, мріє

č.mn. мрії, мрій, мріям, мрії, мріями, на мріях, мрії

č.j. вежа, вежі, вежі, вежу, вежею, на вежі, веже

č.mn. вежі, веж, вежам, вежі, вежами, на вежах, вежі

Podstatná jména **2. skloňování** se dělí na typy: **tvrdý** – podstatná jména mužského rodu bez koncovky s tvrdou souhláskou (kromě ж, ч, ш, щ) na konci nebo koncovkou **-o** a středního rodu s koncovkou **-o** (брат, батько, місто); **měkký** – podstatná jména rodu mužského bez koncovky s měkkou souhláskou na konci, část podstatných jmen na **-п**, podstat-

ná jména středního rodu s koncovkami **-e, -я** bez přípon při skloňování (вихователь, лікар, край, море); **smíšený** – podstatná jména mužského rodu s koncovkami ж, ч, ш, щ a středního rodu s koncovkami ж, ч, ш, щ před koncovkou **-е** (товариш, прізвище). Skloňují se podle vzorů:

Mužský rod, tvrdý typ:

č.j. брат, брата, братові, брата, братом, на братові, брате

č.mn. брати, братів, братам, братів, братами, на братах, брати

Mužský rod, měkký typ:

č.j. учитель, учителя, учителеві, учителя, учителем, учителеві, учителю

mn.č. учителі, учителів, учителям, учителів, учителями, на учителях, учителі

č.j. край, краю, краєві, край, краєм, на краю(краї), краю

mn.č. краї, країв, краям, краї, краями, на краях, краї

Mužský rod, smíšený typ:

č.j. товариш, товариша, товаришеві, товариша, товаришем, товаришеві, товаришу

č.mn. товариші, товаришів, товаришам, товаришів, товаришами, на товаришах, товариші

Střední rod, tvrdý typ:

č.j. місто, міста, місту, місто, містом, у місті, місто

mn.č. міста, міст, містам, міста, містами, у містах, міста

Střední rod, měkký typ:

j.č. море, моря, морю, море, морем, на морі, море

mn.č. моря, морів, морям, моря, морями, на морях, моря

Střední rod, smíšený typ:

j.č. прізвище, прізвища, прізвищу, прізвище, прізвищем, на прізвищі,

прізвище

mn.č. прізвища, прізвищ, прізвищ**ам**, прізвищ**а**, прізвищ**ами**,
на прізвищ**ах**, прізвищ**а**

Podstatná jména **3. skloňování** se nedělí na žádné typy a všechna se skloňují podle jednoho vzoru:

č.j. галузь, галузі, галузі, галузь, галуззю, в галузі, галузе

mn.č. галузі, галузей, галузям, галузі, галузями, в галузях, галузі

Podstatná jména **4. skloňování** se skloňují podle následujících 3 vzorů:

č.j. лоша, лошати, лошаті, лоша, лошам, на лошаті, лоша

mn.č. лошата, лошат, лошатам, лошат, лошатами, на лошатах,
лошата

č.j. цуценя, цуценяти, цуценяті, цуценя, цуценям, на цуценяті, цуценя

mn.ч. цуценята, цуценят, цуценятам, цуценят, цуценятами,
на цуценятах, цуценята

č.j. ім`я, імені, імені, ім`я, іменем, на імені, ім`я

mn.ч. імена, імен, іменам, імена, іменами, на іменах, імена

Podstatná jména **pomnožná** se skloňují podle následujících 4 vzorů:

ножиці, ножиць, ножицям, ножиці, ножицями, на ножицях, ножиці

сходи, сходів, сходам, сходи, сходами, на сходах, сходи

сани, саней, саням, сани, саньми, на санях, сани

вила, вил, вилам, вила, вилами, на вилах, вила

Přídavná jména Прикметники

Přídavná jména se skloňují podle 3 typů: **tvrdého** s koncovkou **–ий** v 1. pádě jedn. čísla mužského rodu, **měkkého** s koncovkou **–ій** v 1. pádě jedn. čísla mužského rodu a **smíšeného** s koncovkovým komponentem **–лиций**.

Tvrdý typ, číslo jednotné

mužský rod: веселий, веселого, веселому, веселий/веселого, веселим, веселому

střední rod: веселе, веселого, веселому, веселе, веселим, веселому

ženský rod: весела, веселої, веселій, веселу, веселою, веселій

číslo množné pro všechny rody: веселі, веселих, веселим, веселі/веселих, веселими, веселих

Měkký typ, číslo jednotné

mužský rod: синій, синього, синьому, синій/синього, синім, синьому

střední rod: синє, синього, синьому, синє, синім, синьому

ženský rod: синя, синьої, синій, синю, синьою, синій

číslo množné pro všechny rody: синій, синіх, синім, сині/синіх, синіми, синіх

Smíšený typ s komponentem –лиций, číslo jednotné

mužský rod: білолиций, білолицього, білолицьому, білолиций/білолицього, білолицим, білолицьому

střední rod: білолице, білолицього, білолицьому, білолице, білолицим, білолицьому

ženský rod: білолиця, білолицьої, білолицій, білолицю, білолицьою, білолицій

číslo množné pro všechny rody: білолиці, білолицих, білолицим,

білолиці/білолицих, білолицими, білолицих

Stupňování přídavných jmen

Stejně jako v češtině jsou i v ukrajinštině tři stupně. Druhý stupeň se tvoří z prvního příponami **–иш** nebo **–ш**: баг^атий – баг^атш^иий, туг^иий – туг^ииш^иий, різк^иий – різк^ииш^иий. Před příponou **–ш** někdy dochází k jistým změnám v základové části přídavného jména.

Třetí stupeň se tvoří z druhého předponou **най-**: найбаг^атш^иий, найтуг^ииш^иий. Pro zdůraznění lze přidat částici **як** nebo **що**.

Nepravidelné tvary druhého stupně: вели^икий – бі^ільш^иий, доб^ирий – кра^а-ш^иий, ма^алий – мен^иш^иий, пог^аний – гір^иш^иий.

Přídavná jména 2. a 3. stupně se skloňují podle vzoru přídavných jmen tvrdého typu.

Slovesa Дієслова

Stejně jako v češtině i v ukrajinštině rozlišujeme u sloves vid dokonavý a nedokonavý, tvary přítomného, budoucího a minulého času oznamovacího způsobu a tvary rozkazovacího a podmiňovacího způsobu. Pro úsporu místa je ve slovníku většina sloves řazena ve dvojicích: **sloveso dokonavé/sloveso nedokonavé**.

U sloves se rozlišuje časování **první, druhé a archaické**.

1. časování:

пиш^у, пиш^еш, пиш^е, пиш^емо, пиш^ете, пиш^уть

мал^ю, мал^юєш, мал^ює, мал^юємо, мал^юте, мал^юють

2. časování:

мовч^у, мовч^иш, мовч^ить, мовч^имо, мовч^ите, мовч^ать

стою, стоїш, стоїть, стоїмо, стоїте, стоять

Časování lze určit podle infinitivu (kmene bez **-ти**):

k **2. časování** patří slovesa na **-и-** (kromě jednoslabičných), **-ї-**, **-і-** a **-а-** (po tupé sykavce), pokud tyto hlásky mizí v 1. os. č.j. a 3. os. č. mn.

(радити – раджу, радять; гоїти – гою, гоять; летіти – лечу, летять; леж-ти – лежу, лежать); dále pak slovesa na **-отіти**, která mají protějšek na **-отати** (patřící k 1. časování);

k **1. časování** patří všechna ostatní slovesa.

K **archaickému časování** patří jen slovesa **дати**, **їсти**, **повідати** a jejich odvozeniny.

дам, даси, дасть, дамо, дасте, дадуть

їм, їси, їсть, їмо, їсте, їдять

повім, повіси, повість, повімо, повісте, ...

Sloveso **бути** má ve všech osobách přítomného času tvar **є**, v čase budoucím se časuje podle vzoru 1. časování.

Tvary **minulého času** jsou na rozdíl od češtiny jednodušší: tvoří se od základu infinitivu pro **mužský rod** pomocí přípony **-в** nebo bez ní: читав, приніс, pro **ženský a střední rod** a **číslo množné** pomocí přípony **-л** a koncovek **-а**, **-о**, **-и**: читала, читало, читали.

Tvary **budoucího času** pro nedokonavá slovesa jsou jednoduché i složené: читатиму, читатимеш, читатиме, читатимемо, читатимете, читатимуть

буду читати, будеш читати, буде читати, будемо читати, будете читати-ти, будуть читати

Tvary **podmiňovacího způsobu** se skládají z tvarů minulého času a ne-

měnné částice **би** (po souhláskách) nebo jen **б** (po samohláskách). Slovesa podmiňovacího způsobu čísla jednotného se mění podle rodů a v čísle množném mají jeden tvar pro všechny rody:

я читав **би**, ти читав **би**, він читав **би**, вона читала **б**, воно читало **б**,
ми читали **б**, ви читали **б**, вони читали **б**

Tvary **rozkazovacího způsobu** se tvoří od kmene přítomného času a mají koncovky:

1. pod přízvukem a po seskupení několika souhlásek: **-и, -імо, -іть**
скажу – скажи, скажімо, скажіть

2. v jiných případech: **-(ь) bez koncovky, -(ь)мо, (ь)те**
покличу – поклич, покличмо, покличте
стану – стань, станьмо, станьте

Přídavná jména slovesná se mění podle rodů, pádů a čísel jako přídavná jména **tvrdého typu**.

Příslovce je neohybny slovní druh, ale tvořená od přídavných jmen mají tvary pro vyjádření 2. a 3. stupně vlastnosti jako přídavná jména kvalitativní: **весело – веселіше, найвеселіше**.

Зájмена Займенники

Ukrajiniština podle významu rozlišuje 9 skupin zájmen:

1. **osobní:** я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони
2. **zvrtné:** себе
3. **přivlastňovací:** мій, моя, моє, мої
твій, твоє, твоє, твої
його, її

свій, своя, своє

наш, ваш, їхній

4. **ukazovací:** цей, ця, це, той, (оцей, отой), такий (отакий), стільки
5. **určovací:** весь (ввесь, увесь), всдкий (усдкий), кожний, інший, самий
6. **tázací:** хто, що, який, чий, скільки, котрий
7. **vztažná:** tázací použita pro připojení vedlejších vět k hlavním
8. **neurčitá:** tvoří se od tázacích pomocí částic **аби**, **бе-**, **-сь** (píší se dohromady) a částic **хтозна-**, **казна-**, **бозна-**, **будь-**, **-небудь**, **-небідь** (píší se se spojovníkem)
9. **záporná:** tvoří se od tázacích pomocí částice **ні-**, která se píše dohromady – **ніщо**, **нічий**, **ніхто**, **ніколи**, **ніде**, **нікуди**

Číslovky Числівники

Základní číslovky/ Кількісні числівники

nula	0	нуль
jeden, jedna, jedno	1	один, одна, одно
dva, dvě, dvě	2	два, дві, два
tři	3	трі
čtyři	4	чотири
pět	5	п'ять
šest	6	шість
sedm	7	сім
osm	8	вісім
devět	9	дев'ять
deset	10	десять
jedenáct	11	одинадцять
dvanáct	12	дванадцять
třináct	13	тринадцять
čtrnáct	14	чотирнадцять
patnáct	15	п'ятнадцять

šestnáct	16	ші́стна́дцять
sedmnáct	17	сі́мна́дцять
osmnáct	18	ві́сімна́дцять
devatenáct	19	дев`ятна́дцять
dvacet	20	два́дцять
dvacet jedna/	21	два́дцять один, одна,
jednadvacet	22	два́дцять два
třicet	30	три́дцять
čtyřicet	40	соро́к
padesát	50	п`ятдеся́т
šedesát	60	ші́стдеся́т
sedmdesát	70	сі́мдеся́т
osmdesát	80	ві́сімдеся́т
devadesát	90	сто
sto	100	дві́сті
dvě stě	200	дві́сті
dvě stě šedesát pět	265	дві́сті ші́стдеся́т п`ять
tři sta	300	три́ста
čtyři sta	400	чоти́риста
pět set	500	п`ятсо́т
šest set	600	ші́стсо́т
sedm set	700	сі́мсо́т
osm set	800	ві́сімсо́т
devět set	900	дев`ятсо́т
tisíc	1000	тис́яча
milion	1000000	мі́льйон
miliarda	1000000000	мі́льярд

Řadové číslovky/ Порядкові числівники

první	1.	перший
druhý	2.	другий
třetí	3.	третій
čtvrtý	4.	четвертий
pátý	5.	п`ятий

šestý	6.	ш <u>о</u> стий
sedmý	7.	с <u>ь</u> оmий
osmý	8.	в <u>о</u> с <u>ь</u> mий
devátý	9.	де <u>в`</u> ятий
desátý	10.	де <u>с</u> ятий
jedenáctý	11.	оди <u>н</u> а <u>д</u> цятй
dvanáctý	12.	д <u>в</u> а <u>н</u> а <u>д</u> цятй
třináctý	13.	три <u>н</u> а <u>д</u> цятй
čtrnáctý	14.	чо <u>т</u> ир <u>н</u> а <u>д</u> цятй
patnáctý	15.	п`я <u>т</u> на <u>д</u> цятй
šestnáctý	16.	ш <u>і</u> ст <u>н</u> а <u>д</u> цятй
sedmnáctý	17.	с <u>і</u> м <u>н</u> а <u>д</u> цятй
osmnáctý	18.	ві <u>с</u> і <u>м</u> на <u>д</u> цятй
devatenáctý	19.	де <u>в`</u> я <u>т</u> на <u>д</u> цятй
dvacátý	20.	д <u>в</u> а <u>д</u> цятй
dvacátý první/ jednadvacátý	21.	д <u>в</u> а <u>д</u> цят <u>ь</u> п <u>е</u> р <u>ш</u> ий
dvacátý druhý/ dvaadvacátý	22.	д <u>в</u> а <u>д</u> цят <u>ь</u> д <u>р</u> у <u>г</u> ий
třicátý	30.	три <u>д</u> цятй
třicátý třetí	33.	три <u>д</u> цят <u>ь</u> т <u>р</u> ет <u>і</u> й
čtyřicátý	40.	со <u>р</u> о <u>к</u> о <u>в</u> ий
padesátý	50.	п`я <u>т</u> д <u>е</u> с <u>я</u> тий
šedesátý	60.	ш <u>і</u> ст <u>д</u> е <u>с</u> ятй
sedmdesátý	70.	с <u>і</u> м <u>д</u> е <u>с</u> ятй
osmdesátý	80.	ві <u>с</u> і <u>м</u> д <u>е</u> с <u>я</u> тий
devadesátý	90.	де <u>в`</u> я <u>н</u> о <u>с</u> тий
stý	100.	со <u>т</u> ий
sto dvacátý	120.	сто д <u>в</u> а <u>д</u> цятй
pětistý	500.	п`я <u>т</u> ис <u>о</u> тий
osmistý dvacátý		
osmý	828.	ві <u>с</u> і <u>м</u> с <u>о</u> т д <u>в</u> а <u>д</u> цят <u>ь</u>
osmistý		в <u>о</u> с <u>ь</u> mий
osmadvacátý		

tisící	1000.	тисячний
miliontý	1000000.	мільйонний
miliardtý	1000000000.	мільярдний

Stejně jako v češtině i v ukrajinštině se řadové číslovky shodují v rodě, čísle i pádě s příslušnými podstatnými jmény, před kterými stojí, a skloňují se jako přídavná jména **tvrdého typu**. Jen číslovka **третій** se skloňuje jako přídavné jméno **měkkého typu**.

Zlomkové číslovky (дріби) se shodují s podstatnými jmény tak, že zlomky se pojí s genitivem závislého podstatného jména:

0,3 км - три десятих кілометра – tři desetiny kilometru

0,6 кг – шість десятих кілограма – šest desetin kilogramu

0,55 т - п`ятдесят п`ять сотих тонн – padesát pět setin tuny

3/7 км – три сьомих кілометра – tři sedminy kilometru

UKRAJINSKO-ČESKÝ SLOVNÍK
УКРАЇНСЬКО-ЧЕСЬКИЙ СЛОВНИК

Aa

a ale, a; **це не мій брат**, ~ ії to není můj bratr, ale její

абажур *m* stínidlo *n*

абетка abeceda; **за абеткою** podle abecedy, abecedně

абзац paragraf, odstavec

аби aby, jen aby, jen kdyby; ~

були гроши jen kdyby byly peníze

аби-хто ledaskdo, kdokoli

аби-що ledasco, všelicos

або nebo, anebo, či, neboli, čili;

так ~ ни? ano, nebo ne?; ~ **ти**,

~ **я** buď ty, nebo já

аборт potrat

абрикос *m* meruňka *f*

абсолютний absolutní

абстрактний abstraktní

абсурд *m* absurdita *f*, nesmysl *m*, pitomost *f*

абсурдний absurdní, pitomý

аванс *m* záloha *f* (finanční);

авансом na úvěr

авантюра *f* dobrodružství *n*

авантюрист dobrodruh

аварійність nehodovost, poruchovost

аварія havárie, porucha, závada; **ядерна** ~ jaderná katastrofa

авиаквиток *m* letenka *f*

авиакомпанія letecká společnost

авіаносець *m*, **авіаносій** *m* letadlová loď *f*

авіасполучення letecké spojení

авиация *f* letectví *n*, letectvo *n*

авиашоу *n* letecký den *m*

Австралія Austrálie

австрієць, ~**йка** Rakušan, ~**ка**

Двстрія *f* Rakousko *n*

автобус autobus; **туристичний/туристський** ~ autokar

автовідповідач telefonní záznamník

автовокзал *m* autobusové nádraží *n*

автомарістраль dálnice

автоматизувати automatizovat

автоматичний automatický, mimovolný

автомобіль *m* auto *n*, automobil *m*; ~**карт** motokára *f*; **легковий/вантажний** ~ osobní/nákladní ~; **потриманий** ~ ojetý ~; **їхати/їздити на автомобілі** ~ jet/jezdit autem

автомобільний automobilový; ~ **завод** *m* automobilka *f*;

автомобільна черга/мийка kolona *f* aut/automýčka *f*

автоперегони automobilové závody

автопричіп přívěs

автор, ~**ка** autor, ~**ка**

авторемонтна майстерня *f* autoopravna *f*, autoservis *m*

авторитет *m* autorita *f*

авторитетний autoritativní, hodnověrný, vážený
авторський autorský
автосервіз *m* autoopravna *f*
авторучка *f* plnicí pero *n*
автострада dálnice
автошлях *m* dálnice *f*
агент agent
агенство *n* agentura *f*, pobočka *f*, **Чеське телеграфне** ~ Česká tisková kancelář *f*
агітувати agitovat
агонія agonie
агресивний agresivní
агрус angrešt
ад *m* peklo *n*, očištec *m*
адаптація adaptace
адвокат advokát
адже vždyť; ~ **ім було** **набагато краще** ~ jim bylo mnohem lépe
адміністрація správa, administrace
адмірал admirál
адоптувати adoptovat
адреса adresa; **за адресою** na adresu
адресант, ~ка odesílatel, ~ка
адресат, ~ка adresát, ~ка
адресувати adresovat
адресник adresář
аероґара *f* letiště *n*
аеролинии aerolinie
аеровокзал *m* letiště *n* (budova)
аеродром *m* letiště *n*
аеропорт *m* letiště *n*
аеротранспорт *m* letecká doprava *f*
аж až; **мені** ~ **страшно** je mi ~

úzko; **зібрали** ~ **три тисячі** vybrali celé tři tisíce
азарт *m* zápal *m*, náruživost *f*
азартний hazardní, riskantní, náruživý, vášnivý
азбука abeceda, azbuka
азбучний abecední; **азбучна істина** všeobecně známá pravda
азіат, ~ка Asijec, ~ка, Aziat, ~ка
азійський asijský
Азія Asie
айсберг ledovec (plovoucí)
академічний akademický
академія akademie; **Національна** ~ **наук України**, **НАН** Národní ~ věd Ukrajiny, **НАВ**
акваланг akvalung
акваріум *m* akvárium *n*
акліматизація aklimatizace
акомпанемент hudební doprovod; **під** ~ за doprovodu hudby
акомпанувати *hud.* doprovázet
акредитив akreditiv
акробатичний akrobatický
аксиома *f* axiom *m*
акт *m* listina *f*, dokument *m*, spis *m*, dějství *n*, akt *m*, čin *m*; ~ **вандалізму** vandalský čin; ~ **громадянської непокорі** projev občanské neposlušnosti; ~ **громадянського стану** matriční záznam *m*; **нормативний** ~ právní norma *f*
актив *m* aktivum *n*
активний činnorodý, aktivní
актор, ~ка herec, ~čka
актриса herečka

актуалізувати aktualizovat
актуальний aktuální
акула *f* žralok *m*
акуратний přesný, pečlivý
акушерка porodní sestra
акцент přízvuk; **робити** ~ klást důraz
акціонер akcionář
акціонерний akcionářský
акція akcie, akce
алібі alibi
аліменти alimenty/
алкоголічний alkoholický;
алкоголічна залежність závislost na alkoholu
алкоголь alkohol
алкогольний alkoholický; **алкогольне сп'яніння/отруєння** *n* opojení *n*/otrava *f* alkoholem
алло! haló!
алмаз diamant; **алмазний** diamantový
алфавіт *m* abeceda *f*; **за алфавітом, по алфавіту** podle abecedy, v abecedním pořadí
алюміній hliník
аярм poplach
альбом *m* album *n*
Альпи Alpy
альпійський alpský
альпінізм *m* horolezectví *n*, alpinismus *m*
альпініст, ~ка horolezec/ec, ~kyně
альянс *m* aliance *f*
Аляска Aljaška
аматор, ~ка amatér, ~ка, ochotník, ~ice
амбіція ctižádost, ambice

амбулаторія *f* ambulance *f*, zdravotní středisko *n*
амвон *m* (pravoslavná) kazatelna *f*
Америка Amerika; **Південна/Північна** ~ Jižní/Severní ~; **Сполучені Штати Америки (США)** Spojené státy americké (USA)
американ|ець, ~ка American, ~ka
американський americký
амінь amen
амністія amnestie
амністувати amnestovat
ампутація amputace
аналіз *m* analýza *f*
аналізувати analyzovat
анархіст anarchista
анатомічний anatomický; ~ **театр** *m* pitevna *f*
анаша marjánka, tráva
ангар hangár
ангел anděl; ~-**хранитель** ~ strážný
ангіна angína
англі|єць, ~йка Angličan, ~ka
англійський anglický; **англійська мова** angličtina; **по-англійськи, по-англійському** anglicky
анекдот *m* anekdota *f*, vtip *m*
ані|ані; не вміє ~ читати, ~ писати neumí ~ číst, ~ psát
анітрохи ani trochu, vůbec ne
анкер *m* kotva *f*
анкета *f* anketa *f*, dotazník *m*
анонімний anonymní
ансамбль soubor, sbor

антибіотик *m* antibiotikum *n*
антик *m* antika *f*, dávnověk *m*
антитіло *n* protilátka *f*
антракт *m* přestávka *f*
анулювати anulovat
апелювати до apelovat *na*,
 odvolávat se, dovolávat se
апеляція *f* apel *m*, odvolání *n*;
подати апеляцію на odvolat
 se proti
апелсин pomeranč
апендицит zápal slepého střeva
апетит *m* chuť *f*; **приємного**
апетиту dobrou ~
апетитний chutný, lákavý
аплодисменти potlesk, aplaus
аплодувати tleskat, applaudovat
апостол apoštol
аптека *f* lékárna *f*
аптекарь, ~ка lékárník, ~ice
аптечка lékárníčka
араб, ~ка Arab, ~ка
арабський arabský
Арабія Arábie; **Саудівська ~**
 Saúdská ~
арахис arašíd, burský oříšek
арбітр arbitr, rozhodčí
арбітраж *m* arbitráž *f*
аргумент argument
аргументувати argumentovat
арешт *m* vězení *n*, vazba *f*; **взя-**
ти під ~ uvalit vazbu; **ордер**
на ~ zatykač; **накласти ~ на**
майно obstarat jmění
арештант, ~ка vězeň, ~kyně
арештувати/арештовувати
 zatknout/zatýkat, uvěznit
аристократія aristokracie
арифметика *f* aritmetika *f*,

počty *pomn*
арія árie
арка *f* oblouk *m*
аркан *m* laso *n*
арктичний arktický
аркуш arch, list
армія armáda
армійський armádní, vojenský
аромат *m* aroma *n*, vůně *f*
артерія tepna
артист, ~ка herec, ~čka, umě-
 lec, ~kyně
артистичний herecký, umě-
 lecký
артіль *f* družstvo *n*
артільний družstevní
арфа harfa
архів archiv
архиепископ arcibiskup
архіпелаг *m* souostroví *n*
архітектура architektura
асамблея *f* shromáždění *n*;
Генеральна ~ ООН Valné
 ~ OSN
асистент, ~ка asistent, ~ка
асистувати asistovat
асоціація *f* asociace *f*, sdru-
 žení *n*
астма *f* astma *n*
астрономічний hvězdářský,
 astronomický
атака *f* útok *m*; **іти в атаку** jít
 do útoku, zaútočit
атакувати útočit, napadnout/
 napadat (koho)
ательє *n* ateliér *m*
атлет, ~ка atlet, ~ка
атом atom; **~ний** atomový
аудиторія *f* posluchárna *f*, po-

sluchači *m mn*

аукціон *m aukce f, dražba f*

Афіни *Athény*

афіша *f plakát m; афішна тум-ба f reklamní sloup m*

Африка *Afrika*

африкан|єць, ~ка *Afričan, ~ка*

африканський *africký*

афродизіак *m afrodiziakum n*

ахнути/ахати *vydechnout/vydechovat, vzdychnout/vzdychat, naříkat*

аякже *ovšem, to se ví*

Бб

баба *f bába f, ženská f, baba f; ~яга f ježibaba f, čarodějnice f; снігова ~ sněhulák m*

бабка *stařenka, bábovka*

бабуня, бабуся *babička*

бавити *bavit; ~ся bavit se, hrát si*

бавовна *bavlna*

бавовняний *bavlněný*

багаж *m zavazadlo n; здати в ~ podat jako spoluzavazadlo*

багажник *mot. kufr*

багатий *bohatý; день ~ на події/подіями den ~ událostmi*

багатіти *bohatnout*

багато *hodně, mnoho; вона ~ що для них зробила ~ pro ně udělala*

багатобарвний *mnohobarevný*

багатозначний *významný*

багаторічний *dlouholetý*

багатослівний *mnohomluvný, povídavý*

багач *boháč*

багнистий *bahnitý*

багно *n bažina f*

бадьорий *veselý, bodrý*

бадьорити *povzbuzovat*

бажання *přání; не маю ~ nemám chuť, nechce se mi*

бажати *přát si, toužit po; чого ви бажаєте? co si přejete?*

база *základna; ~ даних data-báze*

базар *m trh m, tržiště n, tržnice f*

базіка *žvanil, ukecanec*

базікати *žvanit, kecat, tlachat*

базуватися *opírat se, zakládat se*

байдарка *f kajak m*

байдужий, байдужний *lhostejný, netečný*

байстрюк *parchant*

байт *poč. bajt, byte*

бакен *m bóje f*

бактерія *bakterie*

бал *m ples m, školní známka f, bod m*

балакати *kecat, žvanit*

балакливий povídavý, hovor-
ný, upovídaný
балакуїн, ~ха mluvkа *m*, žvanil
m, žvanilka *f*
баламутити balamutit, klamat
балачка *f* hovor *m*, žvanění *n*,
kecání *n*
балерина baletka
балет balet
балкон balkon
балон *m* balón *m*; **газовий** ~
plynová láhev *f*
балотуватися kandidovat
бамбук bambus
банальний banální
банан banán
банк *m* banka *f*; **Всесвітній Б.**
Světová ~; ~ **даних** databanka;
~ **крові** krevní ~
банка plechovka
банківський bankovní; **бан-**
ківська справа *f* bankov-
nictví *n*
банкір bankéř
банкнот *m* bankovka *f*
банкомат bankomat
банкрут, банкрот bankrotář
банкрутство *n*, **банкротство**
n bankrot *m*, krach *m*
банкрутувати, банкротувати
zbankrotovat, bankrotovat
баня báň, kupole, klenba
бар bufet; **нічний** ~ bar
барабан buben
барабанити bubnovat
баран beran
баранина *f* skopové *n*
барва barva
барвистий barvitý, pestro-

barevný
баржа vlečná nákladní loď
барило *n* sud *m*, soudek *m*
баритися zdržovat se, otálet
бароковий, барочний barokní
бархат samet
басейн bazén
батерея baterie
батіг bič
батон *m* veka *f*, bageta *f*
батьошка důstojný/velebný pán
батьківщина vlast
батько otec, tatínek; **хреще-**
ний ~ kmotr
бацила *f* bacil *m*
бацилоносій bacilonosič
бач vida, hled'me, hele
бачити vidět; ~ся vídat se,
setkávat se; **я з ним давно**
не бачився dlouho jsme se
neviděli
башта věž; **водонапірна** ~
vodárenská ~
бгати/ся mačkat/se, muchlat/se
бджола včela
без bez, minus; **уси** ~ **винятку**
všichni bez výjimky; **вісім** ~
двох є шість osm minus dva/
bez dvou je šest
безалкогольний nealkoho-
lický
безболісний bezbolestný
безборонний bezbranný
безбоязний nebojácný
безвартісний bezcenný
безвинний nevinný
безвихідний bezvýchodný,
beznadějný
безвідповідальний nezod-

povědný
безвік *m* věčnost *f*
безглуздий nesmyslný, hloupý
безготівковий bezhotovostní
безгрошовий bezhotovostní, švorc
безгрунтовний neopodstatněný, neodůvodněný, lichý
бездарний neschopný, mizerný
бездоганний vzorný, dokonalý, bezvadný
бездомний bezdomovec
бездушний bezmyšlenkovitý, tupý, nerozumný
безжалісний nelítostný
безжурний bezstarostný
беззаперечний bezvýhradný
беззбитковий rentabilní
безліч spousta
безлюдний liduprázdný, vyliďněný
безмовний mlčenlivý, nemluvný, tichý
безнадійний beznadějný
безодня propast
безпека *f* bezpečí *n*, bezpečnost *f*
безпечний bezpečný
безпідставний neopodstatněný
безплатний bezplatný, zdarma
безпомилковий správný, bezchybný
безпосередній bezprostřední, přímý
безпретензійний nenáročný, skromný
безпритульний bezprizorní, opuštěný, bez domova
безробітний nezaměstnaný

берзробіття nezaměstnanost
безсловесний němý
безсмертний nesmrtelný
безсовісний bezohledný
безсоромний nestydatý, nestoudný
безстатевий bezpohlavní
безсумнівний nepochybný
безтактний, безтактовний netaktní
безталанний nešťastný
безработица nezaměstnanost
безтурботний bezstarostný, lehkomyšlný, lehkovážný
безуагвий neustálý, ustavičný
безумний šílený
безумовний bezvýhradný, nepochybný, bezpodmínečný
безупинний neustálý, nepřetržitý
безцільний bezúčelný, neúčelný
безцінок *m*, **безцінь** *f* pakatel *m*; **купити за** ~ koupit za babku/za ~
безшлюбний nemanželský; ~ стан celibát
бекон *m* anglická slanina *f*
бензин benzín; **бензоколонка** benzinová pumpa
бентежити znepokojovat
берег břeh, okraj
береговий pobřežní
берегти/ся chránit/se, ochraňovat/se, mít se na pozoru
бережливий šetrný, hospodárný
береза bříza
березень březen

бесіда *f* rozmluva *f*, rozhovor *m*,
beseda *f*, debata *f*

бешкет *m* výtržnost *f*; **зчинити/**
зробити ~ ztropit ~

бешкетник, ~ца výtržník, ~ice
бешкетувати řádit, dovádět,
skotačit

бик býk; **бій биків** býcí zápasy
билина bylina; **лікувальна/**
цілюща ~ léčivá ~

бинт *m* obvaz *m*, obinadlo *n*

бинтувати obvazovat

бистрий bystrý

битва bitka, bitva

бити bít, bušit, tlouci, mlátit,
zabíjet, porážet, rozbíjet, za-
tloukat; ~ **в долоні** tleskat;
~ся bít se, bojovat, prát se,
zmítat se

биток karbanátek

бич bič; ~ **божий** boží trest *m*,
boží dopuštění *n*

бичувати bičovat

бібка *f* bobek *m*

біблейський, біблійний bi-
blický

бібліотека knihovna

біблія bible

біг *m* běh *m*, jízda *f*; ~ **з пере-**
шкодами překážkový běh;
марафонський ~ maraton *m*;
бігом марш! poklusem v klus!

бігуди natáčky

бігти/бігати běžet/běhat, utíkat,
ubíhat

бігун, ~ка běžec, ~kyně

біда *f* neštěstí *n*, pohroma *f*; **на**
біду nešťastnou náhodou; ~
в тому, що nejhorší je, že

біде *n* bidet *m*

бідкатися naříkat, bědovat

бідний chudý, bídný, ubohý

бідність chudoba, bída

біднота chudina

бідон *m* konev *f*, plechovka *f*

бідувати živořit

біжен|ец, ~ка uprchlík, ~ice,
beženec, ~ka

бізнес byznys

бій *m* boj *m*, bitva *f*; **смертний** ~
~ на život a na smrt; **поле бою**
bojiště, bitevní pole

бійка rvačka, bitka, prance

бік bok; ~ **у** ~ ~ po boku; **бути**
під боком být po ruce; **зво-**
ротний ~ rub; **з усіх боків**
ze všech stran; **це гарно з ва-**
шого боку to je od vás hezké

білизна *f* prádlo *n*

білий bílý; *m* běloch *m*

білка veverka

білок *m* bílek *m*, bělmo *n*

білорус, ~ка Bělorus, ~ka

Білорусь *f* Bělorusko *n*

біля vedle, u; **сядь ~ мене**
sedni si ~ mne; **стояв ~ вікна**
stál u okna; ~ **десяти днів** asi
deset dní

біль *m* bolest *f*, žal *m*, zármutek *m*

більше, білшь víc, více; **на-**
багато ~ mnohem ~; ~ **за все**
ze všeho nejvíc

білшість většina

білш-менш víceméně

більшовизм bolševismus

більшовик bolševik

білярд kulečník

бінокль dalekohled

біографія *f* životopis *m*
біржа burza; ~ **праці** zprostředkovatelná práce; **фондова** ~ ~ cenných papírů
біс čert, ďábel; **а ну його к бісу** k čertu s ním, čert ho vem
бисквіт piškot
біт *poč.* bit, *muz.* beat
біфштекс biftek
бічний boční, postranní
благальний prosebný
благати snažně/úpěnlivě prosit
благовістити zvěstovat
благородний ušlechtilý, šlechtěný
благословити požehnat; ~ся pokřizovat se, přežehnat se
бланк tiskopis, formulář
близнюк *m* dvojče *n*
близький blízký, důvěrný
блимати blikat
блискавка *f* blesk *m*; **куляста** ~ kulový ~
блискавковідвід hromosvod
блискучий zářivý, skvělý
блідий bledý, nevýrazný
блокнот zápisník
блокувати blokovat, znemožňovat
блоха blecha
блошиця štěnice
блудити bloudit, toulat se
блузка halenka, blůza
блювати zvracet
блюдо *n* mísa *f*
блюдечко *n*, **блюдце** *n* talířek *m*, podšálek *m*
бляха *f* plech *m*
бляшаний plechový

бляшанка plechovka
бог bůh; **дякувати Богові, слава Богу, хвалити Бога** bohudík, zaplat' pámbůh, díkybohu; **борони/крий боже** chraň bůh; **з богом** sbohem
богобоязливий bohabojný, zbožný
бодай kéž, kéž by, aby, ať
боєць voják, voják, bojovník
божевільний bláznivý, pomatený, šílený; *m* blázen *m*
божий boží
божитися dušovat se
бозна-коли bůhvídky; ~-хто bůhvídko
бойкот bojkot
бойня *f* jatky *pomn*
бойовий bojový, bojovní
бокал *m* pohár *m*, číše *f*
Болгарія *f* Bulharsko *n*
болісний bolestný, bolestivý, trýznivý, mučivý
боліти bolet; **у мене/мені голова болить** bolí mě hlava
болото *n* bažina *f*, bláto *n*; **торф'яне** ~ rašeliniště *n*
болт šroub
болючий bolestivý, bolestný, bolavý; **болюче місце** slabá stránka; **болюче тема** choulostivé/ožehavé téma
болячка *f* bolák *m*, vřed *m*
бомба bomba; ~ **уповільненої дії** časovaná ~
бомбардувати bombardovat
бомж bezdomovec
борг dluh; **залишитися в боргу** zůstat dlužen

борець bojovník, zápasník
боржник dlužník
борода *f* brada *f*, bradka *f*, plnovous *m*, vousy *m pl*
бородавка bradavice
бородастий, бородатий vousatý
боронити bránit, hájit, chránit
боротьба *f* boj *m*
борошно *n* mouka *f*
борсук jezevec
борт *m* bok *m*, paluba *f*; **викинути за** ~ hodit přes palubu
босий bosý; **на босу ногу** naboso
босоніжки sandály, opánky
бочка *f* sud *m*
боягуз zbabělec, strašpytel
боягузливий zbabělý, bojácny
боязкий bázlivý, plachý
боязнь *f* bázeň *f*, strach *m*
боятися bát se, strachovat se
брак nedostatek, brak, zmetek; **за браком інформації** pro nedostatek informací
браконьєр pytlák
бракувати scházet, chybět, nedostávat se
браслет náramek
брат bratr; **зведений** ~ nevlastní ~; **двоюрідний** ~ bratranec
брати brát/si, zmocňovat/se; ~ **до відома** brát na vědomí; ~ **участь** účastnit se; ~ **під сумнів** pochybovat; ~**ся** chytat se, chápat se, brát se
братіва švagrová
братній, братський bratrský
брехати lhát, štěkat

брехливий proľhaný, lživý
брехня lež
брехун, ~ка lhář, ~ka
бридкий šeredný, hnusný
бризкати stříkat, cákat, tryskat
брильянт brilant
бриніти znít, bzučet
бритва *f* břitva *f*; **електробритва** elektrický holicí strojek *m*
брити/ся holit/se
брова *f* obočí *n*
бродити toulat se
бродяга tulák, vandrák
бродяжити toulat se
броколі *n* brokolice *f*
бронювати rezervovat
броня rezervace
брошка brož
бруд *m* špína *f*
брудний špinavý, hnusný
бруднити špinit
бруква brukev
брукувати dláždit
Брюссель Brusel
бряжчати, брязкати řinčet, chrastit, cinkat
бубон buben
бувалий zkušený, ostřílený
бувати stávat se, bývat; **бува-ють випадки** stává se
будень všední den
буденний všední, každodenní
будильник budík
будинок *m* budova *f*, dům *m*;
родильний ~ porodnice *f*
будити budit
будівництво stavebnictví
будова budova, stavba, konstrukce, struktura

будувати budovat, stavět
будь-хто kdokoli; **~що** cokoli;
~коли kdykoli
бузок šeřík
буйний bujný, divoký, prudký
буква *f* písmeno *n*; **в букву**
 slovo od slova, doslovně
буквальний přesný; **~ пере-**
клад doslovný překlad
буквар slabikář
букет *m* kytice *f*
буксир remorkér; **взяти на ~**
 vzít (lod') do vleku
булка houska, žemle
булочна *f* pekařství *n*
бульба bublina
бульбашка bublinka
бульвар bulvár
бульйон bujón, vývar
булькати bublat, klokotat
бунт *m* vzpoura *f*, povstání *n*
бунтар vzbouřenec, povstalec
бунтувати bouřit se
буран *m* sněhová bouře *f*
буржуазія buržoazie
бурій hnědý
бурмотати, бурмотіти bručet,
 brumlat
бурхливий bouřlivý, prudký
буря bouře, bouřka
буряк *m* řepa *f*; **цукрові/город-**

ні буряки cukrová/červená
 řepa
бур'ян plevel
бусол čár
бутафорія rekvizita, atrapa
бутерброд obložený chlebiček
бути být, existovat; **будьмо!**
 na zdraví!
буття *n* bytí *n*, existence *f*
буфер *mot.* nárazník
буханка *f* bochník *m*
бухгалтер, ~ка účetní *m, f*
бухгалтерія *f* účetnictví *n*,
 účtárna *f*
бухнути/бухати bouchnout/
 bouchat, třísknout/třískat
бухта *f* záliv *m*, zátoka *f*
бушувати bouřit, zuřit
бюджет rozpočet
бюлетень *m* bulletin *m*, věstník
m; **лікарський ~** lékařská
 zpráva *f*; **бути на бюлетені**
 být na neschopence, marodit
бюро *n* byro *n*, kancelář *f*, psací
 stůl *m*; **довідкове ~** infor-
 маční kancelář; **~ подорожей**
 cestovní kancelář
бюрократичний byrokratický
бюрократія byrokracie
бюст *m* bysta *f*, poprsí *n*
бюстгальтер *m* podprsenka *f*

В В

в viz též **у-**

вага váha, hmotnost; **вагою в**

тонну o váze jedné tuny

вагаться váhat

вагітний těhotný; **бути ва-**
гітною být těhotná/v jiném
stavu

вагомий důležitý, významný

вагон vagón, vůz; **м`який/**
твердий ~ ~ 1./2. třídy; **~рес-**
торан jídelní vůz; **спальний**
~ lůžkový vůz

вагонетка *f* vozík *m*

вада *f* vada *f*, nedostatek *m*

вадити vadit; **не вадило б** ne-
vadilo by, nebylo by na škodu

важити/ся vážit/se, troufnout
si/troufat si

важкий těžký

важливий důležitý, závažný

ваза váza

вакансія *f* volné místo *n*

вал val, násep; **морський** ~
velká vlna *f*

валити strhávat, bourat, porážet,
kácet, valit se, hrnout se; **~ся**
kácet se, padat, rozpadat se, bo-
řit se; **~ся з ниг** padat únavou

валіза *f* kufr *m*, zavazadlo *n*

валовий celkový, hrubý

валюта měna, valuta

валятися válet se

валсь valčík

ванна vana, koupelna

вантаж náklad

варвар barbar

варення *n* zavařenina *f*

варити vařit, tavit

варта stráž, hlídka; **почесна**

~ čestná ~; **узяти під варту**
zatknout

вартий hodný/hoden; **він не**

~ **поваги** nezaslouží si úctu;

товар нічого не ~ zboží je
bezenné

вартість hodnota

варто: цю книжку ~ прочита-

ти stojí za to si tu knihu přečíst;

не ~ **забувати, що** nesmíme
zapomínat, že

вартовий hlídač, strážný

вартувати hlídat, střežit

вата vata

ватага *f* houf *m*, zástup *m*, banda
f, stádo *n*, smečka *f*

ватажок vůdce, předák

вафля oplatka, vafle

вахта hlídka; **трудова** ~ pra-
covní směna

Вашінгтон Washington

вв viz též **ув**

вважати domnívat se, myslet

si, brát v úvahu; **роби, як**

важаєш dělej, jak myslíš; ~

за свій обов`язок/своїм

обов`язком pokládat za svou

povinnost

ввезти/ввозити dovézt/dovážet

ввести přivést, uvést, zavést; ~